

Nastanek zodiaka

102. Matael razloži imena prvih treh ozvezdij

1 (Matael): "Zodiak so očitno iznašli praprebivalci Egipta, ki so, prvič, dosegali veliko večjo starost kakor mi, drugič pa so imeli zmeraj jasno nebo in so opazovali zvezde neprenehoma in veliko lažje kakor mi ob našem pogosto oblačnem nebu in, tretjič, podnevi, ob vročini, je večina ljudi spala, ven so prišli šele zvečer in tedaj opravljali dela v hladni noči; ozvezdja so imeli zmeraj pred očmi in so si tudi kmalu zapomnili njihove nespremenljive podobe ter jim dali imena, ki so se ujemala s kakšnim naravnim pojavom, ki je nastopil ob določenem času ali s kakšnim opravilom te dežele.

2 Ob večkratnem opazovanju zodiaka je opazovalec kmalu ugotovil, da je zodiak velik krog, razdeljen na dvanajst skoraj enakih delov, v vsakem od njih pa ima samostojno ozvezdje.

3 Že najstarejši ljudje so vedeli, da so zvezde bolj oddaljene od Zemlje kakor sonce in Luna in so si zato predstavljali tirnice Sonca in Lune v živalskem krogu.

4 Toda živalski krog se je tudi gibal tako, da je Sonce, ki je sicer vsak dan obkrožilo zemljo, zaradi velikega gibanja živalskega kroga v tridesetih dneh prišlo pod drugo znamenje. Da je tudi Luna vsakih nekaj dni prišla pod drugo znamenje, so razlagali z njenim počasnejšim vsakdanjim potovanjem okrog Zemlje, saj se zaradi tega nikoli ni vrnila na isto mesto ob istem času kakor Sonce; zato so Luno pogosto imenovali tudi 'nemarno ozvezdje'.

5 Bilo pa je nekaj modrecev, ki so o Luni trdili prav nasprotno; vendar je prevladoval nauk o Lunini počasnosti.

6 Glej, tako je nastal stari zodiak, zdaj pa boš čisto na kratko izvedela tudi to, kako je znanih dvanajst ozvezdij dobilo svoja nenavadna imena!

7 V letnem času najkrajših dni, ki ga posebno v Egiptu zmeraj spremlja deževje (in s tem lahko zapomnjivim obdobjem tridesetih dni so tudi zmeraj začenjali novo leto), je bilo po računanju starih Sopne ravno pod "ozvezdjem, ki ga poznamo kot Vodnarja; zato so dali temu ozvezdju podobo, podobno pastirju v trenutku, ko prihaja z vedrom h koritu, narejenemu za napajanje domačih živali, in izliva polno vedro vode v napajalno korito. Stari so takšnega človeka imenovali vodnar (Uodan), in tako so najprej poimenovali to ozvezdje, potem pa tudi ta čas. Pozneje je človeška domišljija iz te same na sebi dobre podobe naredila tudi boga in ga po božje častila, ker so ga imeli za oživiljca posušene narave. - Glej, najmilejša Helena, tako sta dobila svoje ime prvo ozvezdje in prvo tridesetdnevno deževno obdobje. Zdaj pa preidiva k drugemu znamenju, ki ga imenujemo Ribl!"

8 Ko je Matael začel razlagati to drugo znamenje, je rekel Simon Juda drugim učencem: "Mataelove razlage postajajo zelo poučne, zato jim natančneje prisluhnimo!"

9 Rečem Jaz: "Pojdite tja in poslušajte; kajti Matael je eden prvih kronistov tega časa!"

10 Nato se vsi učenci zgrnejo v Mataelovo bližino, in to spravi Mataela najprej nekoliko v zadrego; toda Simon Juda mu je rekel: "Ljubi prijatelj, le nadaljuj! Približali smo se samo zato, da bi se od tebe naučili nekaj res koristnega!"

11 Reče Matael skromno: "Za vas, moji ljubi najmodrejši prijatelji, je moja modrost najbrž še nekoliko preslabotna; kajti vi ste že stari Gospodovi učenci, jaz pa sem med vami komaj šestnajst ur!"

12 Reče Simon Juda: "To naj te ne moti; kajti ti si že prestal preizkušnje in si zato v marsičem veliko pred nami. Vse to pa prihaja od Gospoda. Kar On nekomu pogosto da v enem letu, da lahko drugemu v enem dnevu. Zato le nadaljuj svojo razlago živalskega kroga!"

13 Reče Matael: "Z vašo veliko potrpežljivostjo in ob vaši prav tako veliki uvidevnosti bom takoj nadaljeval; in tako me poslušaj naprej, najmilejša hči Ponta!"

14 Po tridesetih dneh je bilo močnega deževja v Egiptu navadno konec in v še močno naraslem Nilu in tudi v pritokih je bilo veliko rib, ki so jih v tem času morali poloviti; velik del so jih takoj pojedli, še večji del pa so jih nasolili in posušili na vetru, ki v tem času v Egiptu zmeraj močno piha, in jih tako shranili za vse leto,

15 To delo z ribami v omenjeni deželi zapoveduje narava in ga je treba opraviti, preden Nil preveč upade in se številni veliki pritoki izsušijo; ob tem bi bila velika količina rib razpadala in z najhujšim smradom okužila zrak.

16 Kar je v Egiptu še zdaj navada, to je bila nujnost že pri najstarejših modrih prebivalcih te blagoslovljene, velike dežele. Ker pa je bil ta čas že v začetku naselitve te dežele namenjen ribolovu in je sonce ravno na začetku tega ribolovnega časa prišlo pod novo ozvezdje, so to ozvezdje imenovali Ribi, in tako so potem tudi to obdobje imenovali ribar, tudi ribuze.

17 Ker pa je ljudi v tem času tudi močno napadala mrzlica, deloma zaradi uživanja zelo mastnih rib, deloma pa tudi zaradi zraka, okuženega z mnogimi nečistimi izparinami, so ta čas pozneje imenovali tudi 'čas mrzlice', in človekova domišljija je iz te časovne okoliščine tudi kmalu naredila boginjo, ki so jo zato, da bi odvrnila to želodčno bolezen, nekako po božje častili. - To je tudi povsem naravna in resnična zgodovina poimenovanja drugega znamenja živalskega kroga; in zdaj preidimo k tretjemu!

18 To znamenje se imenuje Oven. Po času ribolova so prvotni prebivalci te dežele namenili pozornost in skrb ovcam. Samci so postali živahni in bil je čas striženja ovac, odvzeli so jim volno. Večinoma je trajalo to delo dobrih trideset dni. Vmes so seveda

opravljali tudi nekatera druga vsakdanja opravila; toda prej omenjeno je bilo za ta čas poglobitno opravilo, in ker je tedaj sonce prišlo spet pod novo znamenje, so to znamenje imenovali Oven (kostron).

19 Pozneje pa so zaradi pogostih viharjev v tem času, ko je bilo vsepovsod nekakšno bojevanje, en element proti drugemu in vročina proti mrazu ali bolje proti hladu te dežele, to obdobje posvetili boju; za zbujanje tega si je človeška domišljija kmalu izmislila simbol, in tudi tega so kmalu po božje častili in ga še pozneje, v vojnih časih, naredili za glavnega boga. Če pa razstavimo ime 'Mars', dobimo prastaro Mar iza, tudi Maor iza. Kaj pa to pomeni? Nič drugega kot: ogreti morje.

20 Ob prejšnjih dveh znamenjih se je morje ohladilo, in to so prebivalci obale seveda morali opaziti; toda zaradi večje moči sonca, zaradi boja toplega južnega zraka s hladnim severnim zrakom, potem zaradi ognjenikov, ki so se večinoma prebudili v tem času in podmorskih ognjenih žil se je morje postopno otoplilo. In ker so menili, da je to posledica viharjev, ki so se pojavili v tem času, pomeni izraz Maorizat tudi 'bojevati se'; in ta čas je bil, kakor smo videli, simbolno predstavljen kot vojščak v oklepu, in pozneje so ga naredili celo za boga. - Tu imaš zdaj tretje nebesno znamenje in iz tega lahko jasno razbereš, kaj tiči za vašim bogom vojne Marsom."

103. Razlaga od četrtega do šestega znamenja zodiaka (živalskega kroga)

1 (Matael): "Preidimo zdaj k četrtemu znamenju! Spet vidimo žival, pogumnega 'bika'. Po oskrbi ovac so stara pastirska ljudstva namenila skrb predvsem govedu. V tem času so se večinoma začele krave pojati in zdaj so ločili krepke od slabotnih, predvsem pa so skrbeli za dobro vzrejo.

2 Bik, ki je pomenil Egipčanu več kot vse drugo in bil zaradi svoje naravne lastnosti, ker je s svojim pihanjem pogosto oblikoval različne figure v sipki pesek, celo njegov pisar, je bil predstavljen v zelo pogumnem položaju, stoječ skoraj na dveh zadnjih nogah; in kaj je bilo naravnejše, kakor to, da so ozvezdje, pod katero je v omenjenem času stopilo Sonce in je poleg tega tudi precej podobno obrisu bikove podobe, imenovali Bik!?

3 Odtod izvira celo rimski izraz Taurus, skrajšana oblika prastarega Ta our sat, ali Ti a our sat, to pomeni: čas (sat) bika = stati na zadnjih nogah.

4 Pozneje so ta čas; posebno pri Rimljanih, imenovali tudi Aprilis, to pa v staroegiptovskem jeziku spet ne pomeni nič drugega kot: A (bik) uperi (odpri) liz ali lizu (obličje), tudi: 'Bik, odpri vrata!' prosti paši namreč. Da je sčasoma tudi stari bik Egipčanov postal bog, je komaj še treba omenjati. - Tako bi imeli zdaj tudi nastanek četrtega znamenja živalskega kroga natančno in resnično pred seboj, zdaj pa

poglejmo, kako je nastalo peto znamenje pod imenom in pod podobo Dvojčkov kot Kastar in Poluks!

5 Pokazalo se bo, da je to zlahka razumljivo, če pomislimo, da je staro egiptovsko pastirsko ljudstvo namenjalo poglobitno skrb in trud oskrbovanju goveda. Po tem času so se sestali poglavarji občin in izbrali enega ali dva strokovna in kar se da razumna ocenjevalca in obenem sodnika za čas, v katerem sta morala pregledati in preveriti, ali je bilo vse dotedanje ;delo vsepovsod dobro in koristno opravljeno. Takega ocenjevalca so tudi imenovali po službi. 'Ka i e stor?' je bilo vprašanje in je prevedeno pomenilo: 'Kaj je storil?' Nato je sledilo resno opozorilo z velelnim stavkom: 'Po luxe men!' - 'Pojasni mi to!'

6 Iz tega sta nastala poznejša Dvojčka; navsezadnje pa sta bila dvojčka samo dva stavka, namreč vprašalni stavek in nato velelni. Če sta šla takšna uradnika na takšne poizvedbe v občini, je moral eden postaviti vprašanje, drugi pa izraziti velelni stavek; seveda ne samo z besedo, temveč z dejanjem.

7 Ker pa je prav v tem času poizvedovanja in nadziranja Sonce stopilo pod omenjeno dvozvezdje, so ga imenovali Dvojčka in v rimskem jeziku Gemini ali tudi Castar et Pollux, in tudi ta dva je pozneje prazna človeška domišljija seveda prav tako po božje častila.

8 Zdaj je torej peto znamenje živalskega kroga spet tako natančno in resnično razloženo kakor prejšnja; prišli smo do šestega znamenja, in tu je nenadoma Rak! Kako pa je ta prišel v veliki krog ozvezdij? Povem vam, prav lahko in naravno, tako kakor prejšnja znamenja.

9 Glejte, v tem časovnem obdobju je dan dosegel svoj vrhunec in je trajal najdlje; nato je začela njegova dolžina nazadovati, in stari so to nazadovanje trajanja dneva primerjali z rakovo hojo. Obenem pa je bilo to šesto obdobje tridesetih dni tisto, v katerem je bilo v tej deželi ponoči posebno blizu reke obilo rose. V tem obdobju so raki ponoči prilezli iz svojih močvirskih lukenj in se podali na zelo hranljiv in osvežilen obisk na bližnje s travo in roso bogate travnike. To so seveda kmalu opazili stari prebivalci dežele ob Nilu in sprva skušali nepovabljene goste preganjati s sočnih travnikov; to pa, posebno za prve prebivalce te dežele, nikakor ni bilo lahko delo, ker je v tem času število teh velikih močvirskih žuželk naraslo skoraj v neskončno. Z njimi so se najprej spopadali ob uporabi ognja, nabrali so jih cele kupe in jih sežigali, vendar to ob tolikšni množini teh živali ni pomenilo nič. Pri sežiganju pa je zmeraj nastajal dober in vabljev vonj, in tako so že stari mislili, da so te živali morda celo užitne. Toda kljub temu ni hotel nihče prvi poskusiti te pečenke.

10 Pozneje so jih kuhali v velikih loncih in juha se jim je zdela prav okusna; ampak

nihče se je ni upal jesti. Dali so jo svinjam, ki so jih stari tudi že redili, in te so jo z veseljem pojedle in postale zelo debele; to je bilo starim Egipčanom zelo dobrodošla iznajdba, kajti na veliko so uporabljali mast teh živali, prav tako tudi kože in čreva; mesa pa niso uživali in so ga uporabljali za krmljenje svinj.

11 Ko pa so se delomrzneži začeli sčasoma izprijeti in so kršili stare in modre zakone, ki so izvirali še od predpotopnega Božjega učitelja Henoha, so zgradili mogočne ječe in zločince zaprli vanje. Hranili so jih s kuhanimi raki ter izmenoma z nasoljenim in pečenim svinjskim mesom, poleg tega pa so jim dajali samo malo kruha. Opazili pa so, da so se zločinci ob tej hrani zelo dobro počutili in ob neki slabi letini so pozneje tudi svobodni ljudje poskusili jetniško hrano, ki se jim je prej zdela strašna, in ugotovili, da je bila okusnejša od njihove navadne domače hrane. To spoznanje je potem kmalu povzročilo, da se je nekdam neznansko število velikih in mastnih nilskih rakov hitro zmanjšalo, ker so jih preveč lovili.

12 Pozneje so tudi Grki in Rimljani jedli to blatno žuželko in so se pri tem zelo dobro počutili; samo judje ga še do danes ne jedo, čeprav jim ga Mojzes ni ravno prepovedal.

13 Vse to pa zdaj že več kot jasno pove, da stari Egipčani za nebesno znamenje tega šestega časovnega obdobja tridesetih dni gotovo niso mogli izbrati boljšega simbola kot prav tisto žival, s katero so imeli v tem času toliko opraviti. Tudi pri tej podobi si lahko mislimo, da so jo sčasoma začeli po božje častiti. Grki in Rimljani so pozneje to časovno obdobje posvetili boginji Juno in so ga njej na čast tudi tako imenovali.

14 Toda zdaj je vprašanje, kako so si pravzaprav izmislili to boginjo, in kako je dobila svojo božansko osebnost. O tem so med modreci različna mnenja, ki pa navsezadnje niso čisto brez pomena. Toda pravi vzrok je vendarle ta, ki je sčasoma skoval tudi osebnosti Kastorja in Poluksa.

15 Ravno v času rakov je postalo za materialna dela že prevroče, in zato so ta čas posvetili duhovnim raziskavam v velikih senčnih templjih, nekatere od teh so zgradili že praprebivalci te dežele.

16 Poglavitno vprašanje začetka duhovnega raziskovanja je bilo, ali moremo čisto božanstvo iskati tudi v kakršni koli povezanosti z materialnim.

17 Kakor so bila vsa vprašanja modrih zelo kratka, potrebovala pa so zelo dolg odgovor, tako je bilo tudi s tem najpomembnejšim vprašanjem. Glasilo se je: 'Je un (un) o?' V prevodu: 'Je božanstvo, ki je v sebi ločeno, če postavimo drugo poleg drugega, še v celoti božansko?'

18 Vprašali boste: 'Kako so lahko te preproste črke pomenile prav omenjeni stavek?' Pri priči boste izvedeli, da je vzrok za to povsem naraven! U so stari Egipčani

zaznamovali z zgoraj odprto in na koncu iztegnjeno polkrožno črto (u) in je tako označeval obenem sprejemno posodo za vse božansko, kar prihaja k ljudem od zgoraj. Samoumevno je, da so stari modreci s tem razumeli predvsem duhovne darove luči za človekovo dušo.

19 'N' je bil predstavljen s podobnim, vendar navzdol obrnjenim polkrogom (n) in je označeval mrtvo materijo, ki je povsem brez duha in luči. Okrogle strehe marsikaterih hiš in posebno templjev so zato imele obliko obrnjenega polkroga in so naznačevale, da se v takšnih krajih božje povezuje z materijo, v njej ustvarja sočasno življenje in se na trenutke razodeva človeku. Iz tega se je izoblikovalo tudi staro, pomembno vprašanje: 'Je un (un) o?', ker je O predstavljal popolno božanstvo v njegovi čistosti.

20 Odgovor na to staro, pomembno vprašanje se je glasil, da ima vsa ustvarjena materija do Boga skoraj takšen odnos kakor žena do svojega moža in gospodarja. Bog naj bi v materiji in po njej neprenehoma spočental miriade Svojih otrok vseh vrst. Neprenehoma naj bi oplajal materijo s Svojim božje-duhovnim vplivom, in materija Mu je potem neprenehoma rojevala neštete v sebi spočete otroke. - To je bila vsekakor zelo vzvišena misel, in stari modreci so jo postavili kot odgovor na omenjeno pomembno vprašanje!

21 Sčasoma, posebno pri poznejših potomcih, ki so bili željni vsakršne čutnosti, se je ohranilo komaj kaj več kakor senca stare egipčanske modrosti, in iz vprašanja 'Je un o' so raje naredili osebno žensko božanstvo in ji dovolj neumno in mračno dali najprej ime Jeu no, pozneje samo Juno, in jo poročili s prav tako ničnim bogom Zevsom.

22 Stari modreci so iz modrih in povsem naravnih vzrokov materijo imeli za trdo, neupogljivo, nerodno in menili, da je mogoče od nje kaj pridobiti samo s prizadevnostjo in z velikim trudim. Stare nepopolnosti, ki so jih stari modreci odkrili pri materiji, so poznejši potomci podtaknili boginji Juno, s katero je imel Zevs zaradi tega nenehne težave. - Razumete zdaj svojo boginjo Juno?"

23 Reče Helena: "Prosim te, moj najljubši Matael, le nadaljuj; tako bi te lahko nepretrgoma poslušala cele dneve! Tvoja pripoved sicer ni tako slikovita in bleščeča kakor Homerjeva; je pa modra in resnična, in to je tisočkrat več vredno in bolj privlačno kakor vsi čarobni okraski velikega ljudskega pevca! Zato le nemoteno nadaljuj svojo pripoved!"

24 Reče Matael: "Saj mi ne laskaš!? Glej, resnica hoče biti razumeta, ne pa polaskana! Toda jaz vem, da ne laskaš meni, temveč samo resnici, ki ne prihaja od mene, temveč od Boga in tako lahko že spet nadaljujem."

104. Sedmo, osmo in deveto znamenje živalskega kroga

1 (Matael): "Poslušaj torej! Po Raku v velikem zodiaku zagledamo 'Leva'. Kako je prišla ta divja zver med nebesna znamenja? Prav tako naravno kakor vse drugo, kar smo doslej spoznali!

2 Po lovu na rake, ki je trajal trideset dni, včasih pa tudi dan ali dva več - ker pri starih Egipčanih kot izravnalni mesec ni bil določen ribji mesec (februar), temveč rakov mesec (junij) - se je začela druga huda nadloga, ki je starim povzročala zelo veliko skrbi in žalosti. V tem času navadno levinje skotijo mladiče in tedaj, zelo lačne, mislijo predvsem na rop in od daleč naokrog prek puščav, gora in dolin pridejo v pokrajine, kjer zavohajo kakšne tolste črede.

3 Ker je levova domovina pravzaprav vroča Afrika in je ta kralj živali že večkrat obvladoval tudi gornji Egipt, je razumljivo, da mu ni bilo težko prodreti vse do srednjega in spodnjega Egipta in tam povzročiti opustošenja med čredami, ki so se mirno pasle. Tako kakor hud mraz prežene volkove v naseljene pokrajine, tudi julijska velika vročina prežene leve v nekoliko hladnejše severnejše loge, kjer lahko najdejo plen.

4 V tem mesecu pa postane v gornjem Egiptu vročina najhujša in najneznosnejša in zato prežene leva na sever, pogosto vse do Sredozemskega morja, kjer je seveda hladneje kakor na območju žarečih peščenih puščav. Ob začetku tega obdobja so prebivalce Egipta zmeraj obiskali ti strah zbujujoči gostje, in morali so se dobro oborožiti, da bi jih odvrnili od čred. In ker je Sonce prav v tem času stopilo pod ozvezdje, ki tako kakor prej opisano pri biku, s svojimi zvezdami precej natančno predstavlja razsrjenega leva, so stari to ozvezdje tudi poimenovali Lev, v Egiptu pa so tudi to obdobje imenovali z imenom: 'lev' (Le o wa), Le = hudoba ali potomec hudobe, v nasprotju z El = dobri ali sin dobrega, O = Božje sonce, Wa, tudi Wai = beži; Le o wai torej pomeni: Hudobnež beži pred soncem.

5 Rimljani so v čast svojega junaka Julija Cezarja šele pred nekaj deceniji ta čas poimenovali z njegovim imenom, ker se je znal bojevati tako zvito in pogumno kakor lev. - In že imate sedmo podobo nebesnega ali živalskega kroga, ki so ga poznejši potomci prav tako pobožanstvili.

6 Toda Levu sledi Devica; se vam zdi, da to ni povsem v skladu s prejšnjim?! O da, povsem in čisto naravno se sklada! Z zmago nad obdobjem Leva so bile pglavitne težave leta tako rekoč končane in zdaj so se bolj prepustili veseljačenju, prirejali so praznovanja, ki so bila predvsem namenjena temu, da so poštenim in moralno čistim devicam izročali darila, da bi jih spodbudili k nadaljnji moralnosti; navadno so v tem času tudi praznovali poroke. Omožila se je lahko samo devica, ki je veljala za čisto; tista, ki svojega devištva ni ohranila, pa je bila izločena od možitve in je lahko le

izjemoma postala priležnica kakšnega moža, ki je imel že eno ali več zakonitih žena, - sicer pa ji je preostal le zaničevani in nižji suženjski stan. In tako je bil tudi ta čas zelo pomemben, ker pa se je v tem času pojavilo nad Soncem prav čedno ozvezdje zodiaka, so ga poimenovali Devica. Toda šele pred nekaj leti so ošabni Rimljani v čast svojemu cesarju Avgustu dali tudi temu času cesarjevo ime. - In tako, ljuba Helena, zdaj veš tudi to, kako je za Levom prišla med zvezde tudi Devica. - Zdaj pa naprej!

7 Videli smo, kako je med ozvezdja zodiaka prišla tudi Devica; in kakor bomo videli, je prišel vanj celo predmet. To je tehtnica s skodelicami, kakršno uporabljajo kramarji in lekarnarji za tehtanje svojega blaga in zdravil. Le kako je prišla med zvezde ta naprava za merjenje teže? Povem vam: zlahka in spet tako naravno kakor vse prejšnje!

8 Glejte, po času preskušanja devic in ženitev, kar je najbolj in tudi pravno zaznamovalo ta čas, je prišel čas merjenja večine pridelkov, žita - z njegovo pridelavo so se, poleg živinoreje seveda, na veliko ukvarjali že najstarejši prebivalci te dežele - in sadja, kakor fig, datljev, olja, granatnih jabolok, pomaranč in še več podobnega.

9 Vsaka občina je imela svojega starešino za poglavarja in voditelja vseh poslov in prav tako duhovnika, ki se je ukvarjal samo z duhovnostjo in ob določenih dnevih s poučevanjem ljudstva, in ob pomembnih zadevah s prerokovanjem. Da se je duhovniški stan kmalu zelo namnožil, ni treba podrobneje omenjati, kt tudi, da se ta stan ni ravno veliko trudil z grobim, materialnim delom, razen z novimi poskusi in izboljšavami v vseh mogočih pogledih.

10 Duhovniški stan je bil tudi tisti, ki je raziskoval zemeljske kovine, jih zbiral in pripravljajl za uporabo. Za vse mnoge tehnične stvari pa je potreboval tudi veliko pomagačev in dobro usposobljenih delovodij, ki seveda niso imeli časa, da bi se ukvarjali s poljedelstvom in živinorejo, in zato so vse takšne ljudi morale vzdrževati občine. Kako pa naj bi izmerili, da bi vsak član občine duhovščini in njenim pomagačem oddal svoji žetvi primeren delež?

11 Določili so desetino, in vsak član občine je moral duhovščini izročiti desetino vsega pridelka. Kako pa so izmerili desetino? Zelo preprosto: s tehtnico! V ta namen so imeli velike in majhne tehtnice, kakršne smo že prej omenili. Vsaka občina je imela več takšnih tehtnic, in pod nadzorom poglavarja občine so ves pridelek natančno stehali tako, da so zmeraj do vrha napolnili obe skodeli; devetkrat so napolnjene skodele izpraznili v skrinjo člana občine, desetič pa v skrinjo duhovščine. Vrhovni duhovnik je bil obenem tudi varuh ali pastir vsega ljudstva in se je imenoval Varaon ('on varuje' ali: 'on je pastir'). V poznejšem času so varaoni postali pravi kralji dežele, pokorna jim je

bila tudi duhovščina.

12 Iz te zgodovinsko resnične predstavitve pa vidimo, da je bilo prvo časovno obdobje po Devici določeno predvsem za tehtanje pridelkov zaradi oddajanja desetine duhovščini; in ker je prav v tem času Sonce spet stopilo pod novo znamenje, so to znamenje v zodiaku imenovali Tehnica. To bo jasno vsakomur, ki vsaj malo pozna šege in navade starih Egipčanov.

13 Najbrž ni treba podrobneje pojasnjevati, da so sčasoma tehnicci dodali različne simbolične pomene, da so jo uporabljali tudi kot simbol Božje in posvetne pravičnosti, da so jo nekatera še zelo nerazvita ljudstva celo molila tako kot tu in tam Indijci molijo plug. Človeška domišljija na eni strani in čedalje bolj naraščajoča dobičkaželjnost čedalje številnejše duhovščine in učiteljev ljudstva na drugi, pa je sčasoma pobožanstvila vse, kar se ji je zdelo častivredno in koristno za celotno človeštvo.

14 Tako smo zdaj zvedeli, kako je v veliki zodiak prišlo tudi človeško orodje, v nadaljevanju pa bomo spoznali, kako je prišla v veliki zodiak nadvse neugledna žuželka škorpion!"

105. Razlaga zadnjih treh podob živalskega kroga

1 (Matael): "Po času Tehnice je prišlo tako rekoč povsem nedelavno obdobje. Črede so se čedalje bolj umirjale, to se pravi, pasle so se, niso pa več tako živahno poskakovale po pašnikih kakor spomladi; tudi sadno drevje ni kazalo več tolikšne dejavnosti kakor spomladi; polja so bila v prahi in tako so tudi ljudje imeli nekakšne počitnice. Gotovo bi zdaj še bolj častili ljubega delaniča, če jih Gospod nebes in zemlje ne bi ravno v tem lenem času nekoliko spodbodel z nadvse nadležno žuželko, katere domovina je predvsem Egipt.

2 Škorpionji so se v začetku tega časa začeli kazati povsod in so se do sredine tega sicer lenega časa razmnoževali kot muhe v kakšni jedilnici. Kot je znano, pa pik repa te živali ni samo zelo boleč, temveč tudi zelo nevaren, če ni takoj po piku pri roki pravega protisredstva.

3 Ker pa so morali stari Egipčani prekmalu spoznati tako škodljivost kakor tudi nadležnost te živalce, so tudi prizadevno iskali sredstvo, s katerim bi bili vsaj kolikor toliko kos temu bitju. Preizkusili so najrazličnejša odvrčalna sredstva; toda vsa skupaj so malo pomagala, dokler niso končno odkrili skorje nekega nilskega grma, jo kuhali in s paro vsaj iz sob pregnali tega' pikajočega zajedavca. Navlažili so tudi skorjo omenjenega grma, jo raztresli po tleh in jo položili v postelje, da so se zavarovali pred pikajočo golaznijo in jo uničili.

4 Po tem sredstvu, ki je pregnalo in ubijalo to žival so poimenovali tudi žuželko

samo, ki prej seveda ni imela imena, Scorro (= skorja) pi altpie (= pije) on (= on).

5 S tem imenom so potomce kot s kakšnim receptom opozorili, s katerim sredstvom najučinkoviteje odpravijo to nadlogo. Tako dobivamo še dandanes iz Egipta, Arabije in Perzije prašek, s katerim lahko brez najmanjše škode za človekovo zdravje uničujemo ne le škorpijone, temveč tudi skoraj vse druge zelo nadležne žuželke; in ta prašek poleg še nekaterih dodatkov izdelujejo predvsem iz omenjene skorje. - Zdaj pa spet k naši poglavitni temi!

6 Ob prvem pojavu škorpijona v tem lenem času je Sonce stopilo pod novo ozvezdje v velikem krogu, in imenovali so ga kot nadležno žuželko, ki se je ravno v tem času najbolj razširila in nadlegovala živino in ljudi. Temu znamenju so do danes izkazovali najmanj čaščenja, raze da so ga častili kot zmeraj učinkovit star recept zoper nadležne žuželke.

7 Čas lenarjenja se je z uničenjem škorpijonov končal, v tem času so bile v Egiptu pogoste tudi nevihte, in teh so se Egipčani zelo bali; govorili so: 'Zevsova puščica je hitrejša in bolj natančno zadene kakor bedna človeška!'

8 V času po Škorpijonu je tudi vsakovrstna divjad začela prihajati z gora v doline, med njimi različne krvoločne zveri, vendar ne najhujše vrste.

9 To je izzvalo ljudi, posebno moške, da so napeli loke in se podali na lov. Kunci, zajci, gazele, majhni medvedi, jazbeci, lisice, panterji, množica jastreb in orlov, tudi krokodil in nilski konj (hippopotamos; staroegipčansko Je pa opata moz = nilski konj začena razkazovati svojo moč) sta se začela premikati, in zato niso smeli več izgubljati časa; za uničenje kar se da velikega števila krokodilov je bila razpisana tudi zelo velika nagrada.

10 Način, kako so lovili, sploh ne sodi k stvari, temveč je povsem dovolj vedeti, da so poznali v Egiptu v tem času različne vrste lova, in tako vemo vse, kar moramo vedeti.

11 V tem obdobju lova je Sonce že spet stopilo v novo ozvezdje v velikem zodiaku, in imenovali so ga Strelec, ker je ta čas najbolj zaposloval prav strelce. Tudi strelca so začeli sčasoma prav po božje častiti, vendar ne preveč, razen kot Apolona, ki so ga častili tudi kot boga lova.

12 Tako torej končajmo tudi s Strelcem in zdaj pridemo do pravzaprav najbolj nenavadnega nebesnega znamenja v velikem zodiaku! Glej, Kozorog, prebivalec najvišjih skalnih vrhov, se lesketa v južnem delu velikega kroga! Kako neki je prišel ta prebivalec visokogorja v veliki zvezdni krog? Povem vam, prav tako kot vsi prejšnji, povsem naravno!

13 V tem zadnjem obdobju leta začne nenadoma vsa divjad obiskovati doline, da bi si tam poiskala kakšno hrano, ki jo zahteva njena narava.

14 Kozorog je bil za Egipčane nekaj predragocenega, da bi mu kar tebi nič meni nič brez ovir dovolili drzne obiske v dolini! Skratka, postavili so straže, ko se je začel bližati čas, v katerem so že v prejšnjih letih večkrat odkrili to žival, kako se je pasla in poskakovala po samotnih pašnikih. Ko so kje opazili le enega, je bilo po prejetem znamenju na nogah vse, kar je le moglo hoditi.

15 Takšnega kozoroga ujeti pa ni bilo lahko, in v marsikakšnem Kozorogovem obdobju niso ujeli niti enega; če pa so jih v kakšnem ugodnem času ujeli več, je bilo to pravo zmagoslavje za ves Egipt! Kajti od takšnega kozoroga so imeli vse za najbolj čudežno zdravilo, in že z najmanjšim so nekoč zdravili vse bolezni, rogovi pa so bili celo prvi in najdragocenejši okras egiptovskega kralja, bolj kot zlato in dragi kamni. V pradavnini so celo faraonovo vrednost ocenjevali po številu kozorogovih rogov, ki so jih pozneje celo vrhovni duhovniki pozlačene nosili kot znamenje najvišje modrosti in najvišje oblasti.

16 Ker pa je kozorog pri Egipčanih užival tako velik ugled, in o tem se lahko v tej deželi prepričamo še dandanes, je tudi več kot razumljivo, da so že stari Egipčani to dobo, v kateri jih je obiskal kozorog, posvetili dragoceni živali in jo tudi poimenovali po njej, prav tako pa tudi ozvezdje, pod katero je stopilo Sonce v tem času.

17 In tako smo pregledali vseh dvanajst znamenj velikega zodiaka in nikjer nismo našli nič drugega kakor nekaj povsem naravnega, poleg tega pa smo tudi videli, kako so nastali številni poganski bogovi, in da se za njimi ne skriva nič, razen tistega povsem naravnega, kar smo pravkar videli.

18 In tako odslej ne bo nikoli več težko spoznati resničnega Boga v pravi in najresničnejši luči. Nikoli ni nobeno izmišljeno božanstvo storilo nobenega čudeža, ki so jim jih podtaknili, in redke na videz modre besede, ki naj bi jih bogovi občasno govorili ljudem, so stari modreci potisnili v usta ničevih bogov, da bi bile videti pomembnejše.

19 Tu pa lahko vidimo dejanja in slišimo besede, ki jih prej še nikoli ni bilo mogoče doživeti, in zdaj smo končno dospeli tja, kjer lahko resničnega Boga spoznamo v vsej polnosti. Helena in tudi ti, stari Ouran, povejta, ali je bila za vaju ta moja razlaga zodiaka prepričljiva ali ne!"

106. Helena vpraša za Mataelovo šolo

1 Reče Helena: "O ti najljubši Matael! Tako jasno in prepričljivo mi še nikoli ni bila razložena nobena stvar na tej zemlji! Zaradi tvojega živahnega načina razlaganja se mi je zdelo, da sodelujem pri početju starih Egipčanov in sem videla pred svojimi očmi najtrdnejšo resnico.

2 Samo eno mi pa le še povej: Kako ali v kateri šoli si se tega naučil? Kajti pri vseh nebesih, kaj takega je vendar nemogoče stresti iz rokava kot pšenična zrna iz vreče! Kako si torej vse to tako natančno spoznal?"

3 Reče Matael: "O Helena! Včeraj sem še bil več tisočkrat bolj slep in neveden kot kateri tvojih poslednjih in najneumnejših služabnikov in sem bil poleg tega še tako bolan, da me je od te nezaslišane bolezni lahko rešil samo še Bog; z nobeno človeško umetelnostjo ne bi bilo nikoli mogoče doseči takšne ozdravitve!"

4 Toda, ko sem bil ozdravljen, se mi niso le skoraj v trenutku povrnilo vse moje telesne moči, temveč je Gospod nebes in zemlje obenem prebudil tudi mojega duha v moji zelo žalostni duši. In glej, ta duh me zdaj uči spoznavati v njihovem bistvu vse stvari, ki so bile in so zdaj, in že tudi marsikaj, kar šele bo!

5 Glej, vse to je torej čisti milostni dar Gospoda, kateremu edinemu ste ti in vsi vi dolžni vso hvalo, čast, zahvalo, ljubezen in slavo, jaz pa se tega nisem nikoli prej naučil v kakšni morebitni šoli!

6 Edino Gospod je zato moje vse, moja šola in vsa moja modrost; kar vem in zmorem, to vem in zmorem samo po Gospodu!

7 In povem vam: Kdor nečesa, pa naj bo kar koli hoče, ne ve iz Njega, ne ve nič; tedaj je vse njegovo znanje prazno, povsem nično in neuporabno skrpucalo!

8 Zato vsi prisluhnite edino šoli Gospoda, ki je zdaj v vsej Svoji božanski polnosti telesno navzoč med nami, pa vekomaj ne boste potrebovali nobene druge šole! - Razumeš to, najmilejša Helena?"

9 Reče Helena: "O da, seveda te razumem; toda kako lahko slaboten umrljiv človek, kot na primer jaz in moj oče, pride v Božjo šolo?"

10 Reče Matael, kot bi bil ves razburjen: "O Helena! Najmilejša v vsem velikem Pontu, le kako moreš tako slepo - neumno vprašati? Mi že moraš odpustiti, če ti na tvoje niti najmanj premišljeno vprašanje prav robato odgovorim! Ti in tvoj oče sta vendar že zdaj v tej šoli; kako moreš torej vprašati, kako in kdaj boš prišla v to šolo? Mar res ne uvidiš, da je vendar Gospod prav zaradi vaju naredil tukaj taka velika znamenja?!"

11 Reče Helena nekoliko v zadregi: "Toda prosim te, najljubši Matael, nikar se zaradi tega ne huduj name! Zdaj seveda spoznavam svojo neumnost in te česa takega gotovo ne bom nikoli več vprašala; ti pa le potrpi z nama in zmeraj pomisli, da velikega drevesa nikoli ni mogoče podreti samo z enim udarcem! Postopno pa se bo že še vse uredilo! Moj oče je sicer star, a jaz sem vendar še mlada. In glej, nisem težko vodljivo dekle; to so potrdili vsi moji učitelji in tudi moj oče to ve! Oh, najljubši Matael, gotovo ti ne bom delala sramote; toda včasih ti pa le ne bi škodovalo nekoliko

več potrpežljivosti kot zdaj! - Prosim te zanjo!"

12 Reče Matael, ves prevzet od velike Helenine miline: "O ljubko mila Helena, nikoli ti ne bo treba še enkrat prositi za mojo potrpežljivost! Nikoli ne mislim neljubeznivo, čeprav sem včasih videti nekoliko resen, in z resnejšo besedo hočem le nekoga pripeljati do cilja še hitreje, kakor je to mogoče z blagimi besedami. Toda vidim, da si krotkejša od najkrotkejše golobice, in zato te odslej tudi ni več treba buditi z resneje zvenečimi besedami."

13 Reče Helena: "Vendar kljub temu ne bodi prav nič obziren do mene! Če bom ob resnih besedah hitreje napredovala, tedaj le bodi zmeraj tako resen kot veliki Pont, kadar se njegovi velikanski valovi spustijo v najbolj divji boj z orkani; če pa lahko mene in mojega očeta z blagimi besedami in nauki v enakem času spraviš ravno tako daleč, tedaj mi bo to veliko ljubše.- Toda zdaj spet nekaj drugega! Samo še čisto kratko vprašanje, in potem imam za dolgo časa dovolj za razmišljanje!

14 Povej mi še, kdo pa je poimenoval vsa druga številna ozvezdja in iz kakšnih razlogov!"

107. Splošno o živalskem krogu

1 Reče Matael: "O ti moja najljubša Helena! Tvoje vprašanje je res zelo kratko; toda popoln odgovor nanj bi gotovo zahteval več kot eno celo leto! Zato prestaviva odgovor na to tvoje kratko vprašanje na poznejše priložnosti, za zdaj pa povejmo o tem samo toliko, da imajo imena vseh ozvezdij isti izvor kot dvanajst ozvezdij velikega 'zodiaka'; grško zveneče ime tega kroga so tudi povsem zmotno poimenovali živalski krog, saj se v njem, seveda samo po imenih, pojavljajo tudi ljudje in stvari.

2 V staroegipčanskem jeziku pomeni zlog zo ali za toliko kot 'za', dia tudi diaia 'delo' in kos 'del', tudi 'delitev'; in pravilno prevedeno pomeni - za diaia kos (tudi koše) dobesedno: za delo delitev, ali: razdelitev dela.

3 Zdaj vidiš, da v začetku ni moglo biti drugače in tako mora biti moja zdajšnja razlaga zadia - kosa (zodiaka) povsem pravilna! Kajti v začetku so stari razdelili veliki krog po periodičnem dogajanju svojih del; pri poznejših potomcih pa je potem že razdeljeni krog določal dela; kajti vsako ozvezdje, ki se je pojavilo v njem, je Egipčane že vnaprej opozarjalo, s kakšnim delom bi se morali ukvarjati v naslednjem obdobju. In tako je bilo poimenovanje tega kroga tudi povsem pravilno, - nikakor pa ne v napačnem pomenu Grkov in Rimljanov.

4 In kakor so modreci povsem pravilno poimenovali ta krog in njegove podobe, tako so poimenovali tudi mnoga druga, čeprav ne prav vsa ozvezdja in so tudi prvi odkrili tebi znane planete, razen Lune in Sonca, ki pravzaprav, vsaj za našo Zemljo, nikakor

ni planet, ker ne kroži Sonce okrog Zemlje, temveč se drugi planeti z Zemljo vred v različnih časovnih obdobjih gibljejo okrog velikega Sonca, s tem pa ne smemo misliti navideznega vsakodnevnega kroženja Sonca, ki izvira od vrtenja Zemlje okrog svoje središčne osi, temveč tistega, ki ga Zemlja opravi v enem letu, Venera in redko vidni Merkur v še krajšem času; Mars, Jupiter in Saturn pa potrebujejo za svoj obhod daljši čas kot Zemlja.

5 Luna pa tako in tako sodi k Zemlji in se giblje skupaj z njo enkrat na leto okoli Sonca, medtem ko kot stalna spremljevalka naše Zemlje poleg tega še vsakih 27 do 28 dni enkrat obkroži Zemljo v oddaljenosti sto tisoč ur hoda.

6 Samo, to so stvari, ki jih še ne moreš tako meni in tebi nič razumeti na en mah; ko pa se bo Božji duh v tvoji duši prebudil, tedaj boš sama, brez težavnega zunanjšega pouka spoznala vse to in še veliko več drugega.

7 Zato je potrebno predvsem eno, in to je: samega sebe in Boga spoznati in Ga nad vse ljubiti; vse drugo pride potem samo od sebe.

8 Sicer pa sva zdaj oba dovolj govorila, in zelo dobro bo, če si nekoliko oddahneva, da bodo drugi prijatelji, ki so veliko modrejši od naju, morda tudi pripomnili kaj dobrega.

9 Nikoli ne smemo sami preveč govoriti o kakšni stvari, temveč pustimo o tem govoriti tudi druge in jih poslušajmo; kajti noben človek na vsem svetu ni tako moder, da se tu in tam ne bi mogel česa naučiti celo od manj modrega, kaj šele od veliko modrejšega od sebe! In tako mi boš, najljubša Helena, že odpustila, če nekaj časa sam ne bom govoril, temveč bom poslušal druge, če bodo seveda hoteli kaj povedati."

10 Reče na to Helena: "Oh, zelo dobro, zelo dobro! Odpočij si nekoliko, saj si tako in tako skoraj neprenehoma govoril nekaj ur.

*Jakob Lorber
Veliki Janezov evangelij
knjiga 3*